

afbeelding 1

Een wapenstok

bron: bredavandaag.nl van 29 oktober 2019

tekst 8

”Ik gebruik die wapenstok als zelfbescherming tijdens het nachtvisseren”

Een 28-jarige man uit Vlaardingen wordt aangehouden. Hij staat voor de kantonrechter terecht voor twee bezittingen die de politie bij die aanhouding aantroef: hij had een wapenstok en een mes met twee snijkanten in zijn tas.

“Ik had op internet gelezen dat je dit soort dingen wel bij je mag hebben, mits ze niet eenvoudig met de hand pakbaar waren. Daar had ik wel voor gezorgd”, legt de verdachte uit.

De wapenstok heeft hij eigenlijk altijd bij zich. “Ik hou erg van het nachtvisseren. Maar dat is niet de veiligste hobby, want voor je het weet staan er een paar mensen bij je die iets van je willen. Het is dus bedoeld voor zelfverdediging”, legt hij uit.

De rechter volgt de officier van justitie in zijn eis: de verdachte hoeft nu niets te betalen, maar als hij nogmaals met een wapenstok wordt aangehouden dan moet hij toch echt 350 euro betalen.

naar: ad.nl van 17 augustus 2020

Lees tekst 8.

- 2p 15 Er volgt een aantal uitspraken naar aanleiding van tekst 8.
- 1 De rechter legt de man een onvoorwaardelijke straf op.
 - 2 De man staat terecht voor het plegen van een overtreding.
 - 3 De man is veroordeeld voor een delict uit het Wetboek van Strafrecht.
 - 4 Er is door de rechter een bijkomende straf opgelegd.
- Geef per uitspraak aan of die juist of onjuist is.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan met juist of onjuist.

- 1 = ...
2 = ...
3 = ...
4 = ...

tekst 9

Meer boa's mogen voortaan een wapenstok dragen

Meer buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) kunnen voortaan een wapenstok krijgen. Als de burgemeester, politie en justitie het nodig vinden, krijgen ze die.

De boa's dringen al lange tijd aan op extra verdedigingsmiddelen. De boa's krijgen naar eigen zeggen steeds vaker te maken met agressie. Ze demonstreerden de afgelopen weken in verschillende plaatsen, waaronder Amsterdam.

naar: parool.nl van 5 juni 2020

Lees tekst 9.

- 1p 16 Overheidsinstanties hebben verschillende taken in de criminaliteitsbestrijding.
- Welke taak van welke overheidsinstantie is te herkennen in tekst 9?
- A De gemeenteraad bepaalt op lokaal niveau wat strafbaar gedrag is.
 - B De politie voert de taak rechtshandhaving uit.
 - C Het driehoeksoverleg mag besluiten nemen over veiligheid op lokaal niveau.
 - D Het openbaar ministerie spoort strafbaar gedrag op.

Zie tekst 9.

- 2p 17 Hieronder staan vier uitspraken over de rol en bevoegdheden van boa's.
- 1 Boa's controleren of burgers zich aan regels houden en mogen boetes uitdelen bij overtredingen.
 - 2 Boa's hebben dezelfde bevoegdheden als politieagenten.
 - 3 De taak van boa's is het ondersteunen van de politie bij het handhaven van de openbare orde en veiligheid.
 - 4 Een boete die door een boa is uitgedeeld is definitief en mag dus niet bij een rechter worden aangevochten.
- Geef per uitspraak aan of die juist of onjuist is.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan met juist of onjuist.

1 = ...

2 = ...

3 = ...

4 = ...

tekst 10

Alle sisverbod-zaken Rotterdam van de baan

Justitie in Rotterdam seponeert alle zaken rond het zogeheten sisverbod. De gemeente voerde het sisverbod drie jaar geleden in. Mannen die vrouwen en LHBTI'ers¹⁾ op straat lastigvielen, intimideerden en bijvoorbeeld naar ze sisten, riskeerden sindsdien een boete van 200 euro.

Tegen één man werd een proefproces gevoerd tot bij het gerechtshof in Den Haag. Dat oordeelde eind vorig jaar dat het verbod juridisch niet houdbaar is, omdat er geen wet is die straatintimidatie verbiedt. Het openbaar ministerie denkt nu dat ... tegen die uitspraak geen zin heeft.

noot 1 De afkorting LHBTI staat voor lesbisch, homoseksueel, biseksueel, transgender en intersekse personen.

naar: rijmond.nl van 14 augustus 2020

Lees tekst 10.

- 1p 18 Wat moet er op de puntjes in tekst 10 worden ingevuld?
- A een strafeis uitspreken
 - B in cassatie gaan
 - C in hoger beroep gaan

Zie tekst 10.

- 2p 19 Aan de uitspraak van het gerechtshof in tekst 10 kun je zien dat Nederland een rechtstaat is. Een kenmerk van een rechtsstaat is dat er sprake is van machtscheiding.
→ Welk **ander** kenmerk van een rechtsstaat is te herkennen in de uitspraak van het gerechtshof? Leg je antwoord uit.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
Een ander kenmerk is ... , want ...

tekst 11

Cybercrime¹⁾ neemt explosief toe

Nog steeds doen weinig bedrijven en personen aangifte van cybercrime, zegt Martijn van Dam van het cyberteam van de politie Zeeland-West-Brabant. "Onder meer uit schaamte, maar ook omdat bijvoorbeeld banken de schade vaak vergoeden."

noot 1 cybercrime = criminaliteit gepleegd via computers of met computers als doelwit

naar: Noord-Brabants Dagblad van 8 oktober 2020

Lees tekst 11.

- 1p 20 Van Dam kan weten dat er weinig aangifte wordt gedaan omdat hij de politiestatistieken kan inzien.
Waarop worden politiestatistieken gebaseerd?
A aangiften en de door de politie opgespoorde zaken
B daderonderzoek en slachtofferonderzoek
C door de politie opgespoorde zaken en daderonderzoek
D slachtofferonderzoek en aangiften

Zie tekst 11.

- 1p 21 Wat is volgens Van Dam een oorzaak voor de lage aangiftebereidheid bij cybercrime?
A de hoge materiële gevolgen voor de slachtoffers
B de immateriële gevolgen bij de slachtoffers
C de lage pakkans bij cybercrime delicten
D een laag gevoel van rechtsbescherming bij bedrijven

tekst 12

Geen 15 maar 25 jaar cel voor doodslag

De maximale gevangenisstraf voor doodslag moet omhoog van 15 naar 25 jaar. Hiervoor hebben de ministers van Justitie en Veiligheid en van Rechtsbescherming donderdag een wetsvoorstel ingediend. Het wetsvoorstel moet nog wel worden goedgekeurd.

Vanuit rechters zijn er signalen dat de maximale straf voor doodslag als knellend wordt ervaren bij zeer ernstige gevallen.

De ministers vinden de verhoging wenselijk “omdat doodslag een zeer ernstig misdrijf is dat onherstelbaar leed bij nabestaanden van slachtoffers veroorzaakt en leidt tot onbegrip en gevoelens van onveiligheid in de samenleving. De straf doet nu geen recht aan de ernst van het misdrijf”, zeggen zij.

naar: nu.nl van 24 september 2020

Lees tekst 12.

- 2p **22** Volgens de ministers uit tekst 12 zorgt de verhoging van de maximumstraf voor doodslag ervoor dat twee doelen van straffen beter kunnen worden behaald.

→ Welke **twee** doelen van straffen zijn dat?

Zie tekst 12.

- 1p **23** Politieke stromingen hebben verschillende opvattingen over het bestrijden van criminaliteit.

Bij welke politieke stroming passen de plannen van de ministers het best?

- A de ecologische stroming
- B de liberale stroming
- C de sociaaldemocratische stroming

Zie tekst 12.

- 1p **24** Welke rechtsbron is te herkennen in tekst 12?

- A de Nederlandse wet
- B de opvattingen van de ministers van Justitie en Veiligheid en van Rechtsbescherming
- C internationale wetgeving en verdragen
- D jurisprudentie van rechters

Zie tekst 12.

- 2p 25 Bij het opleggen en uitvoeren van straffen in de Nederlandse rechtsstaat is er sprake van machtscheiding. Een van de drie machten is de uitvoerende macht.

→ Noem de **twee andere** machten, en geef per macht een voorbeeld uit tekst 12.

Doe het zo: neem onderstaande antwoord over en vul het antwoord aan.

Een andere macht is Een voorbeeld daarvan is

Nog een andere macht is Een voorbeeld daarvan is

tekst 13

Woning, werk, wederhelft

Een oude wijsheid is dat recidive het best kan worden voorkomen door het garanderen van huisvesting, een baan en een vaste relatie. In dit verband wordt vaak gesproken van de drie W's: 'woning, werk en wederhelft'.

naar: recht.nl van augustus 2015

Lees tekst 13.

- 1p 26 Er zijn verschillende theorieën die proberen te verklaren waarom criminaliteit ontstaat.

Welke theorie paste het beste bij tekst 13?

- A de anomietheorie
- B de bindingstheorie
- C de etikettentheorie
- D de neutraliseringstheorie

- 2p 27 Hieronder staan drie uitspraken over de rol van media in de beeldvorming over crimineel gedrag.

Berichtgeving over criminaliteit in de media

- 1 gaat naar verhouding vaak over opvallende en gewelddadige vormen van criminaliteit.
- 2 heeft geen effect op het gevoel van onveiligheid bij burgers.
- 3 kan zorgen voor een stereotiep beeld over welke groepen er crimineel zijn.

→ Geef per uitspraak aan of die juist of onjuist is.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan met juist of onjuist.

1 = ...

2 = ...

3 = ...

tekst 14

Ruim 850 boetes per week voor telefoongebruik op de fiets

De politie deelt gemiddeld meer dan 850 boetes per week uit aan fietsers die een telefoon vasthouden, blijkt uit cijfers van het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB). Het verbod is sinds juli 2019 van kracht.

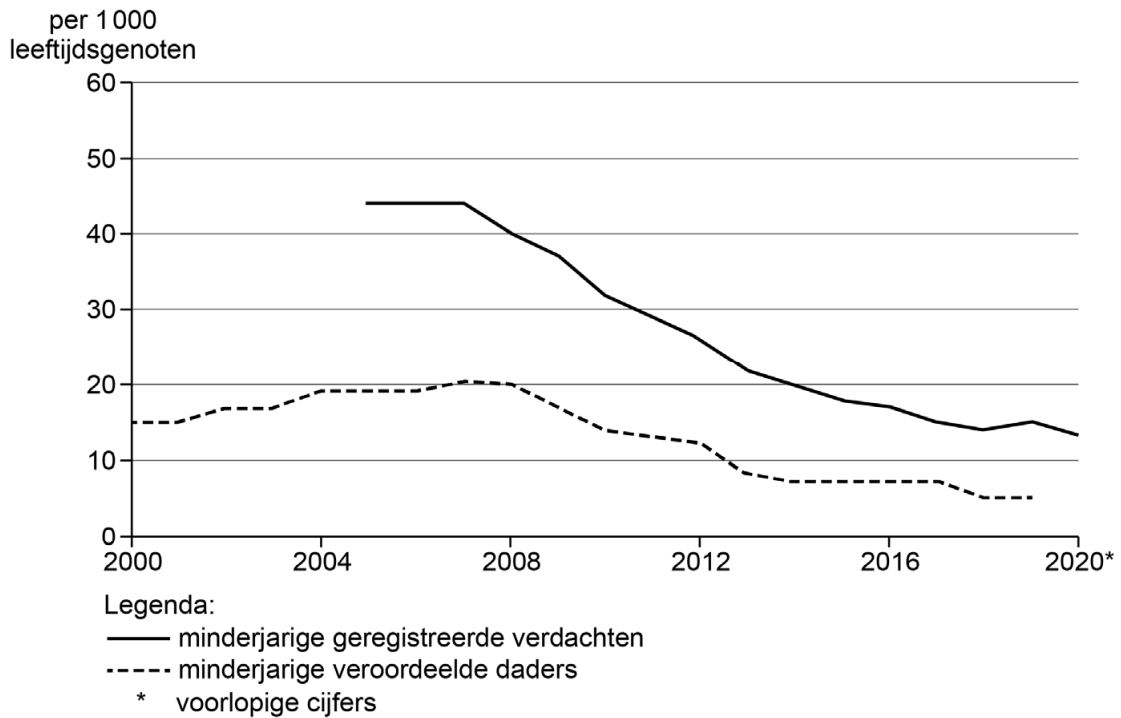
naar: nu.nl van 8 oktober 2021

Lees tekst 14.

- 1p 28 Welke taak voert de politie uit in tekst 14?
Is dat vooral repressief of vooral preventief beleid?
- A het handhaven van de openbare orde en dat is hier vooral preventief beleid
 - B het handhaven van de openbare orde en dat is hier vooral repressief beleid
 - C het opsporen van strafbare feiten en dat is hier vooral preventief beleid
 - D het opsporen van strafbare feiten en dat is hier vooral repressief beleid

figuur 1

geregistreerde verdachten en veroordeelde daders

naar: CBS.nl, WODC, 31 mei 2021

Bekijk figuur 1.

2p 29

Hieronder staan vier uitspraken over de gegevens in figuur 1.

- 1 De gegevens die zijn gebruikt voor de figuur komen vooral uit daderonderzoek.
- 2 In 2008 werden van de 1000 minderjarigen er 40 als verdachte geregistreerd.
- 3 Elk jaar tussen 2008 en 2016 is het aantal veroordeelde minderjarige daders groter dan het aantal minderjarige geregistreerde verdachten.
- 4 Tussen 2008 en 2016 is het aantal minderjarige geregistreerde verdachten per 1000 leeftijdsgenoten afgenomen.

→ Geef per uitspraak aan of die juist of onjuist is.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan met juist of onjuist.

- 1 = ...
- 2 = ...
- 3 = ...
- 4 = ...

tekst 15

Jongen (12) vast voor steekpartij en beroving leeftijdgenoot

De politie heeft een 12-jarige jongen uit Rotterdam aangehouden voor een gewelddadige beroving bij metrostation Slinge. Die beroving ging gepaard met een steekpartij waarbij het slachtoffer, een eveneens 12-jarige jongen, gewond raakte.

naar: telegraaf.nl van 7 november 2021

Lees tekst 15.

- 1p 30 Welke uitspraak is het meest van toepassing op de verdachte uit de tekst?
- De verdachte
- A kan vanwege zijn leeftijd niet worden vervolgd door het Openbaar Ministerie.
 - B wordt verdacht van het plegen van een geweldsmisdrijf.
 - C zal een leerstraf opgelegd krijgen van de kantonrechter.
 - D zal vanwege de ernst van het delict berecht worden volgens het volwassenenstrafrecht.